

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

19. ledna 2017*

„Řízení o předběžné otázce – Životní prostředí – Systém Evropské unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů – Směrnice 2003/87/ES – Monitorovací plán – Nařízení (EU) č. 601/2012 – Článek 49 odst. 1 a bod 10 přílohy IV – Výpočet emisí ze zařízení – Odečtení přemístěného oxidu uhličitého (CO₂) – Vyloučení CO₂ použitého při výrobě vysráženého uhličitanu vápenatého – Platnost vyloučení“

Ve věci C-460/15

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlin (Správní soud v Berlíně, Německo) ze dne 26. června 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 28. srpna 2015, v řízení

Schaefer Kalk GmbH & Co. KG,

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, E. Regan, J.-C. Bonichot (zpravodaj), A. Arabadžev a S. Rodin, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 30. června 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Schaefer Kalk GmbH & Co. KG S. Altenschmidtem a A. Sitzer, Rechtsanwälte,
- za Bundesrepublik Deutschland M. Flecknerem, jako zmocněncem,
- za německou vládu T. Henzem a K. Petersen, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi E. Whitem a K. Herrmann, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 10. listopadu 2016,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká platnosti čl. 49 odst. 1 a bodu 10 přílohy IV nařízení Komise (EU) č. 601/2012 ze dne 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (Úř. věst. 2012, L 181, s. 30).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi Schaefer Kalk GmbH & Co. KG (dále jen „Schaefer Kalk“) a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Německo) ve věci zamítnutí žádosti uvedené společnosti o odečtení oxidu uhličitého (CO₂) generovaného v zařízení na pálení vápence a přemístěného do zařízení na výrobu vysráženého uhličitanu vápenatého (dále jen „PCC“) od emisí podléhajících monitorovací povinnosti.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2003/87/ES

- 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. 2003, L 275, s. 32; Zvl. vyd. 15/07, s. 631), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009 (Úř. věst. 2009, L 140, s. 63) (dále jen „směrnice 2003/87“), přispívá, jak je uvedeno v bodě 5 jejího odůvodnění, k plnění závazků Evropské unie a jejích členských států ohledně snížení antropogenních emisí skleníkových plynů „prostřednictvím účinného evropského trhu s povolenkami na emise skleníkových plynů při současném co možná nejmenším snížení hospodářského rozvoje a zaměstnanosti“.
- 4 Podle čl. 2 odst. 1 se směrnice 2003/87 použije na emise z činností uvedených v příloze I této směrnice a na skleníkové plyny uvedené v její příloze II, mezi které spadá CO₂.
- 5 Článek 3 této směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se:

[...]

b) ‚emisemi‘ rozumí uvolňování skleníkových plynů do atmosféry ze zdrojů v zařízení [...];

[...]

e) ‚zařízením‘ rozumí stacionární technická jednotka, ve které probíhá jedna či více činností uvedených v příloze I, a jakékoli další s tím přímo spojené činnosti, které po technické stránce souvisejí s činnostmi probíhajícími v dotyčném místě a mohly by ovlivnit emise a znečištění;

[...]“

- 6 Článek 10a této směrnice, nadepsaný „Přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek platná v celém Společenství“, stanoví:

„1. Do 31. prosince 2010 přijme Komise prováděcí opatření k harmonizovanému přidělování povolenek uvedená v odstavcích 4, 5, 7 a 12 [...]

[...]

Opatření uvedená v prvním pododstavci v možném rozsahu určí předem stanovené referenční hodnoty pro celé Společenství, aby se přidělování uskutečňovalo způsobem, který motivuje ke snižování emisí skleníkových plynů a k energeticky účinným technikám, přičemž tam, kde jsou příslušná zařízení k dispozici, se zohlední nejúčinnější techniky, náhražky, alternativní výrobní procesy, vysoce účinná kombinovaná výroba tepla a elektřiny, účinné způsoby využívání energie z odpadních plynů, využívání biomasy a zachytávání a ukládání oxidu uhličitého. Žádné bezplatné povolenky se nepřidělují na výrobu elektřiny, s výjimkou případů, na které se vztahuje článek 10c, a elektřiny vyráběné z odpadních plynů.

Aby se při výrobním procesu v daném odvětví nebo pododvětví dosáhlo maximálního snížení emisí skleníkových plynů a maximální energetické účinnosti, vychází se při výpočtu referenční hodnoty v každém odvětví a pododvětví v zásadě z produktů, a nikoli ze vstupů.

[...]

2. Při stanovení zásad pro určování předem stanovených referenčních hodnot v jednotlivých odvětvích nebo pododvětvích je výchozím bodem průměrný výkon, kterého v daném odvětví nebo pododvětví dosáhlo 10 % nejúčinnějších zařízení Společenství v letech 2007 a 2008. [...]

Nařízení podle článků 14 a 15 stanoví za účelem určení předem stanovených referenčních hodnot harmonizovaná pravidla monitorování, vykazování a ověřování emisí skleníkových plynů vzniklých v souvislosti s výrobou.

[...]“

- 7 Podle čl. 12 odst. 3 a 3a směrnice 2003/87 platí:

„3. Členské státy zajistí, aby do 30. dubna každého roku provozovatel každého zařízení vyřadil počet povolenek [...] rovnající se celkovým emisím z uvedeného zařízení během předchozího kalendářního roku, ověřených podle článku 15, a aby uvedené povolenky byly následně zrušeny.

3a. Povinnost vyřadit povolenky nevzniká ve vztahu k emisím, u nichž bylo ověřeno, že byly zachyceny a přepraveny k trvalému uložení do zařízení s platným povolením podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého [a o změně směrnice Rady 85/377/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. 2009, L 140, s. 114)].

- 8 Článek 14 této směrnice, nadepsaný „Monitorování a vykazování emisí“, stanoví:

„1. Do 31. prosince 2011 přijme Komise nařízení o monitorování a vykazování emisí a v případě potřeby rovněž údajů o činnostech uvedených v příloze I a o monitorování a vykazování emisí a údajů o tunokilometrech pro účely podání žádosti podle článku 3e nebo 3f; uvedené nařízení bude založeno na zásadách monitorování a vykazování emisí stanovených v příloze IV a určí potenciál globálního oteplování každého skleníkového plynu v požadavcích na monitorování a vykazování emisí daného plynu.

Toto opatření, jež má za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 3.

2. Nařízení uvedené v odstavci 1 zohlední nejpřesnější a nejaktuálnější dostupné vědecké důkazy, zejména od [Mezivládního panelu pro změnu klimatu (]IPCC[])], a může rovněž stanovit požadavky na provozovatele, aby podávali zprávy o emisích souvisejících s výrobou produktů vyráběných v energeticky náročných průmyslových odvětvích, která mohou podléhat mezinárodní hospodářské soutěži. Uvedené nařízení může rovněž stanovit požadavek nezávislého ověření těchto informací.

K těmto požadavkům může patřit vykazování úrovně emisí z výroby elektřiny, na které se vztahuje systém Společenství a které souvisejí s výrobou těchto produktů.

3. Členské státy zajistí, aby každý provozovatel zařízení nebo letadla monitoroval emise z uvedeného zařízení a po skončení každého kalendářního roku v souladu s nařízením uvedeným v odstavci 1 vykázal příslušnému orgánu emise z tohoto zařízení, nebo od 1. ledna 2010 emise z provozovaného letadla, během dotyčného kalendářního roku.

4. Nařízení uvedené v odstavci 1 může zahrnovat požadavky na používání automatizovaných systémů a formátů výměny údajů za účelem sladění komunikace týkající se monitorovacího plánu, ročního výkazu emisí a kontrolních činností mezi provozovatelem, ověřovatelem a příslušnými orgány.“

9 Článek 15 první pododstavec této směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby zprávy, které provozovatelé [...] předložili podle čl. 14 odst. 3, byly ověřeny v souladu s kritérii stanovenými v příloze V a veškerými podrobnými ustanoveními přijatými Komisí v souladu s tímto článkem a aby o tom byl příslušný orgán informován.“

10 Článek 16 téže směrnice stanoví členským státům povinnost zavést systém účinných, přiměřených a dostatečně odrazujících sankcí uplatňovaných ke stíhání porušení vnitrostátních právních předpisů přijatých na základě směrnice 2003/87.

Nařízení č. 601/2012

11 Body 1, 5 a 13 odůvodnění nařízení č. 601/2012 znějí:

„(1) Základem účinného fungování systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, vytvořeného směrnicí 2003/87/ES, je úplné, důsledné, transparentní a přesné monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů v souladu s harmonizovanými požadavky stanovenými v tomto nařízení. [...]

[...]

(5) Základním prvkem systému vytvořeného tímto nařízením by měl být plán pro monitorování, který stanoví podrobnou, úplnou a transparentní dokumentaci týkající se metodiky konkrétního zařízení nebo provozovatele letadel. Jako reakce na zjištění ověřovatele a na základě vlastní iniciativy provozovatele nebo provozovatele letadel by měly být vyžadovány pravidelné aktualizace plánu. Hlavní odpovědnost za provádění metodiky monitorování, jejíž součástí jsou dále specifikovány na základě postupů vyžadovaných tímto nařízením, by měl i nadále nést provozovatel nebo provozovatel letadel.

[...]

(13) K odstranění potenciálních mezer spojených s přemístěním vlastního nebo čistého CO₂ by měly být tyto přenosy povoleny pouze při velmi speciálních podmínkách. Tyto podmínky spočívají v tom, že přenos vlastního CO₂ by měl být pouze do jiných zařízení podle systému Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a k přenosu čistého CO₂ by mělo docházet pouze za účelem uložení v geologickém úložišti podle systému Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, které je v současné době jedinou možností trvalého uložení CO₂ akceptovanou na základě systému Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Těmito podmínkami by nicméně neměla být vyloučena možnost budoucích inovací.“

12 Článek 5 první pododstavec tohoto nařízení zní:

„Monitorování a vykazování musí být úplné a zahrnovat všechny emise z procesů a ze spalování u všech zdrojů emisí a zdrojových toků náležejících k činnostem uvedeným v příloze I směrnice 2003/87/ES i dalším příslušným činnostem zahrnutým podle článku 24 dané směrnice a emise všech skleníkových plynů uvedených v souvislosti s těmito činnostmi, přičemž je nutno zamezit dvojímu započtení.“

13 Podle čl. 11 odst. 1 prvního pododstavce uvedeného nařízení platí:

„Každý provozovatel nebo provozovatel letadel monitoruje emise skleníkových plynů na základě plánu pro monitorování schváleného příslušným orgánem v souladu s článkem 12, přičemž vezme v úvahu povahu a fungování zařízení nebo činnosti v oblasti letectví, na které se vztahuje.“

14 Článek 20 odst. 2 nařízení č. 601/2012 stanoví, že „[p]rovozovatel zahrne do definování procesu monitorování a vykazování požadavky pro konkrétní odvětví uvedené v příloze IV“.

15 Článek 49 odst. 1 tohoto nařízení obsahuje následující ustanovení:

„Provozovatel odečte od emisí zařízení veškeré množství CO₂, který pochází z fosilního uhlíku u činností, na něž se vztahuje příloha I směrnice 2003/87/ES, a který není emitován ze zařízení, nýbrž je přemístěn ze zařízení do některé následujících možností:

- a) zařízení pro zachytávání za účelem přepravy a dlouhodobého geologického ukládání v úložišti povoleném podle směrnice 2009/31/ES;
- b) přepravní sítě za účelem dlouhodobého geologického ukládání v úložišti povoleném podle směrnice 2009/31/ES;
- c) úložiště povoleného podle směrnice 2009/31/ES za účelem dlouhodobého geologického ukládání.

Pro jiné typy přemístění CO₂ ze zařízení není povoleno žádné odečítání CO₂ od emisí ze zařízení.“

16 Příloha IV nařízení č. 601/2012, nadepsaná „Metodiky monitorování specifické pro jednotlivé činnosti týkající se zařízení (čl. 20 odst. 2)“, obsahuje bod 10 věnovaný „[v]ýrob[ě] vápna nebo kalcinace dolomitu a magnezitu podle přílohy I směrnice 2003/87/ES“. V části B, týkající se „zvláštní[ch] pravid[el] monitorování“, tento bod mimo jiné stanoví:

„Pokud se CO₂ použije v daném zařízení nebo je přemístěn do jiného zařízení na výrobu vysráženého uhličitanu vápenatého (PCC), považuje se toto množství CO₂ za emitované zařízením vyrábějícím CO₂. Množství CO₂, které je trvale vázáno v PCC, nebude zahrnuto do vykazovaných emisí.“

Německé právo

- 17 Ustanovení § 3 Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen (zákon o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů) ze dne 21. července 2011 (BGBl. I, s. 1475, dále jen „TEHG“) stanoví:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí:

[...]

5. emisí:

uvolňování skleníkových plynů generovaných činností uvedenou v příloze 1 části 2 do atmosféry; podle nařízení o monitorování [nařízení č. 601/2012] se přemístění skleníkových plynů považuje za uvolnění do atmosféry;

[...]“

- 18 Podle § 5 odst. 1 TEHG platí:

„Provozovatel má povinnost stanovit v souladu s požadavky přílohy 2 části 2 množství emisí způsobených jeho činnostmi během kalendářního roku a tyto emise vykázat příslušnému orgánu do 31. března následujícího roku.“

- 19 Ustanovení § 6 TEHG stanoví:

„(1) Provozovatel je povinen předkládat příslušnému orgánu za každé obchodovací období plán pro monitorování a výkaz o množstvích emisí podle § 5 odst. 1. [...]

(2) Plán pro monitorování podléhá schválení. Plán pro monitorování se schválí, je-li v souladu s požadavky nařízení o monitorování [nařízení č. 601/2012], nařízení podle § 28 odst. 2 bodu 1 a v případě, že tato nařízení nestanoví žádná pravidla, s požadavky přílohy 2 části 2 věty třetí. [...]

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 20 Schaefer Kalk provozuje v Hahnstätten (Německo) zařízení na pálení vápence, jehož činnost spadá do systému obchodování s emisemi skleníkových plynů.

- 21 V rámci řízení o schválení monitorovacího plánu pro své zařízení, zahájeném u Deutsche Emissionshandelsstelle im Umweltbundesamt (Německá správa pro obchodování s emisemi při Spolkovém úřadu pro životní prostředí, dále jen „DEHSt“), požádala Schaefer Kalk o povolení odečíst CO₂ přemístěný za účelem výroby PCC do zařízení, které nespadá do systému Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, od množství emisí skleníkových plynů uvedeného ve výkaze o množství emisí. Má totiž za to, že takto přemístěný CO₂ je v PCC chemicky vázán, takže vzhledem k tomu, že není uvolněn do atmosféry, neodpovídá definici „emisí“ podle čl. 3 písm. b) směrnice 2003/87.

- 22 DEHSt schválila monitorovací plán, aniž se vyjádřila k odečitatelnosti přemístěného CO₂, a tak Schaefer Kalk podala v této souvislosti stížnost, která byla dne 29. srpna 2013 zamítnuta. DEHSt dospěla totiž k závěru, že vzhledem k ustanovením článku 49 a přílohy IV nařízení č. 601/2012, podle kterých lze od emisí zařízení podléhajícího povinnému monitorování a vykazování odečíst pouze CO₂ přemístěný do některého ze zařízení dlouhodobého geologického ukládání, vyjmenovaných v citovaném článku, není takové odečtení možné.

- 23 Ve správní žalobě podané dne 10. září 2013 k Verwaltungsgericht Berlin (Správní soud v Berlíně, Německo) setrvává Schaefer Kalk na své žádosti. Dovolává se toho, že ustanovení čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení č. 601/2012 a bodu 10 části B jeho přílohy IV jsou protiprávní. Má za to, že na tato ustanovení, podle kterých CO₂ vázaný v PCC a přemístěný za účelem výroby této látky podléhá povinnosti obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, nedopadá zmocnění podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2003/87.
- 24 Verwaltungsgericht Berlin (Správní soud v Berlíně), který má pochybnosti o platnosti shora uvedených ustanovení nařízení č. 601/2012, se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je nařízení [...] č. 601/2012 v rozsahu, v němž v čl. 49 odst. 1 druhé větě stanoví, že CO₂, který není přemístěn podle [této] čl. 49 odst. 1 první věty, se považuje za emitovaný zařízením vyrábějícím CO₂, neplatné a v rozporu s cíli směrnice 2003/87/ES?
- 2) Je nařízení [...] č. 601/2012 v rozsahu, v němž v příloze IV bodě 10 stanoví, že CO₂, který je na výrobu vyráženého uhlíkatu vápenatého (PCC) přemístěn do jiného zařízení, se považuje za emitovaný zařízením vyrábějícím CO₂, neplatné a v rozporu s cíli směrnice 2003/87/ES?“

K předběžným otázkám

- 25 Je nutno předeslat, že podle čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení č. 601/2012 a bodu 10 části B jeho přílohy IV se CO₂ vyrobený v zařízení na pálení vápence a přemístěný, stejně jako ve věci v původním řízení, do jiného zařízení za účelem výroby PCC považuje za CO₂ emitovaný prvně zmíněným zařízením.
- 26 Podstatou předběžných otázek, jimiž je třeba se zabývat společně, je návrh předkládajícího soudu, aby Soudní dvůr rozhodl o platnosti těchto ustanovení, jelikož tato ustanovení tím, že do emisí ze zařízení na pálení vápence systematicky zařazují CO₂ přemístěný za účelem výroby PCC bez ohledu na to, zda byl tento CO₂ uvolněn do atmosféry, překračují podle předkládajícího soudu definici emisí uvedenou v čl. 3 písm. b) směrnice 2003/87.
- 27 V této souvislosti je třeba poukázat na to, že nařízení č. 601/2012 bylo přijato k provedení čl. 14 odst. 1 směrnice 2003/87, podle kterého Komise přijme nařízení mimo jiné o monitorování a vykazování emisí, přičemž toto opatření má za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním. Při posuzování platnosti dotčených ustanovení tohoto nařízení bude tudíž v projednávané věci třeba ověřit, zda Komise přijetím těchto ustanovení nepřekročila meze, které v této souvislosti stanoví směrnice 2003/87.
- 28 Cílem směrnice 2003/87 je podle bodu 5 jejího odůvodnění zavést systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, který umožňuje přispět k plnění závazků Unie a jejích členských států na základě Kjótského protokolu k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu, který byl jménem Evropského společenství schválen rozhodnutím Rady 2002/358/ES ze dne 25. dubna 2002 (Úř. věst. 2002, L 130, s. 1; Zvl. vyd. 11/42, s. 24) a který směřuje ke snížení těchto emisí v atmosféře na úroveň, která brání nebezpečným důsledkům vzájemného působení lidstva a klimatického systému, a jehož konečným cílem je ochrana životního prostředí.
- 29 Ekonomická logika, kterou se řídí povolenky na emise skleníkových plynů, spočívá podle toho, co plyne z článku 1 směrnice 2003/87, v tom, že snižování emisí skleníkových plynů nezbytné pro získání předem stanoveného environmentálního výsledku bude probíhat za co nejnižších nákladů. Zejména tím, že se umožní prodej přidělených povolenek, podněcuje tento systém všechny své účastníky k tomu, aby vypouštěli nižší množství skleníkových plynů, než jaké odpovídá povolenkám, které jim byly původně poskytnuty, za účelem převodu přebytku povolenek na jiného účastníka, který

vyprodukoval vyšší množství emisí, než byly přidělené povolenky [mimo jiné viz rozsudky ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 32, jakož i ze dne 7. dubna 2016, Holcim (Romania) v. Komise, C-556/14 P, nezveřejněný, EU:C:2016:207, body 64 a 65].

- 30 Jedním z pilířů, na kterých je založen systém vytvořený směrnicí 2003/87, je v této souvislosti povinnost provozovatelů vyřadit do 30. dubna průběžného roku počet povolenek na emise skleníkových plynů, který odpovídá jejich celkovým emisím za předchozí kalendářní rok (rozsudek ze dne 29. dubna 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, bod 29).
- 31 Pro účinné fungování systému zavedeného směrnicí 2003/87 je tedy určující identifikovat emise, které musí provozovatelé v této souvislosti zohlednit.
- 32 Podle čl. 3 písm. b) směrnice 2003/87 se „emisemi“ pro účely této směrnice rozumí uvolňování skleníkových plynů do atmosféry ze zdrojů v zařízení. Ze samotného znění tohoto ustanovení plyne, že emise v jeho smyslu předpokládá uvolnění skleníkového plynu do atmosféry.
- 33 V této souvislosti je třeba poukázat na to, že čl. 12 odst. 3a směrnice 2003/87 skutečně stanoví, že povinnosti vyřazovat povolenky ze systému za jistých podmínek nepodléhají emise, které jsou zachyceny a přepraveny k trvalému uložení do zařízení s platným povolením podle směrnice 2009/31.
- 34 To ovšem neznamená, ačkoli Komise argumentuje v opačném smyslu, že provozovatelé jsou podle unijního normotvůrce osvobozeni od vyřazovací povinnosti výlučně v případě trvalého geologického uložení.
- 35 Článek 12 odst. 3a směrnice 2003/87 totiž na rozdíl od posledního pododstavce čl. 49 odst. 1 nařízení č. 601/2012, podle kterého není pro všechny ostatní typy přemístění CO₂ ze zařízení povoleno žádné odečítání CO₂ od emisí ze zařízení, obdobné pravidlo neobsahuje.
- 36 Předmětem ani důsledkem článku 12 odst. 3a směrnice 2003/87, který vlastně upravuje jen jednu specifickou situaci a jehož účelem je podporovat ukládání skleníkových plynů, není měnit definici „emisí“ ve smyslu článku 3 směrnice 2003/87, potažmo ani oblast její působnosti vymezenou v jejím čl. 2 odst. 1.
- 37 Pro účely určení, zda CO₂ generovaný při výrobě vápna takovým zařízením, jako je zařízení dotčené v původním řízení, spadá podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2003/87 a podle její přílohy I a II do působnosti této směrnice, je proto třeba ověřit, zda je při takové výrobě tento CO₂ uvolňován do atmosféry.
- 38 Z nikým nezpochybněných informací dostupných Soudnímu dvoru vplývá, že CO₂ použitý při výrobě PCC je v této stabilní sloučenině chemicky vázán. Výroba PCC navíc nespadá mezi činnosti, které podle čl. 2 odst. 1 směrnice 2003/87 ve spojení s její přílohou I spadají do oblasti působnosti této směrnice.
- 39 Vše nicméně nasvědčuje tomu, že v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení, kdy je CO₂ produkován v zařízení na výrobu vápna přemístěn do zařízení na výrobu PCC, je podle čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení č. 601/2012 a bodu 10 části B jeho přílohy IV veškerý přemísťovaný CO₂ bez ohledu na to, zda se část z něj při jeho přepravě, z důvodu úniků, či dokonce při samotném výrobním postupu uvolní do atmosféry, považován za CO₂ emitovaný zařízením na výrobu vápna, ve kterém byl tento CO₂ vyprodukován, přestože při tomto přemístění nemusí k uvolnění CO₂ do atmosféry vůbec dojít. Jak uvedla generální advokátka v bodě 41 svého stanoviska, zmíněná ustanovení vytvářejí nevyvratitelnou domněnku, že je do atmosféry uvolňován veškerý přemísťovaný CO₂.

- 40 Podle těchto ustanovení se tedy CO₂ přemísťovaný za takových okolností považuje za CO₂ spadající pod pojem „emise“ ve smyslu čl. 3 písm. b) směrnice 2003/87, i když ne v každém případě je do atmosféry uvolněn. Komise tudíž článkem 49 odst. 1 druhou větou nařízení č. 601/2012 a bodem 10 části B jeho přílohy IV rozšířila oblast působnosti tohoto pojmu.
- 41 Dotyční provozovatelé navíc v důsledku této domněnky nemohou v žádném případě odečítat množství CO₂ přemísťeného za účelem výroby PCC od celkového množství emisí z jejich zařízení na výrobu vápna, třebaže tento CO₂ není ve všech případech uvolněn do atmosféry. V důsledku této nemožnosti musí být povolenky odpovídající veškerému CO₂ přemísťenému za účelem výroby PCC vyřazeny a nemohou již být prodány jako přebytečné množství, což zpochybňuje systém pro obchodování s povolenkami, a to přitom v situaci, která odpovídá hlavnímu cíli směrnice 2003/87, jímž je chránit životní prostředí snížením emisí skleníkových plynů (v souvislosti s cílem směrnice 2003/87 viz rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 31).
- 42 Z toho plyne, že Komise přijetím těchto ustanovení změnila jeden z podstatných prvků směrnice 2003/87.
- 43 Kromě toho nic nenasvědčuje tomu, že by zaprvé veškeré záruky vyplývající ze systému monitorování a vykazování emisí, zavedeného směrnicí 2003/87 a jinými ustanoveními nařízení č. 601/2012, než které jsou předmětem sporu v původním řízení, jakož i z kontrolních a ověřovacích pravomocí, které náležejí příslušným orgánům členských států (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 29. dubna 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, bod 37), byly nedostatečné k odstranění potenciálních mezer v systému obchodování s emisními povolenkami spojených s přemísťením skleníkových plynů do takového zařízení, jako je zařízení, ve kterém se vyrábí PCC a které nespadá do tohoto systému.
- 44 V tomto kontextu platí, že pokud je podle ustanovení čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení č. 601/2012 a bodu 10 části B jeho přílohy IV v každém případě CO₂ přemísťený do takového zařízení, jako je zařízení, ve kterém se vyrábí PCC, považován za emisi do atmosféry bez ohledu na to, zda je do atmosféry uvolněn, potom taková domněnka nejenže narušuje konzistentnost zavedeného systému vzhledem k cíli směrnice 2003/87, ale též překračuje meze toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- 45 Zadržet vzhledem k tomu, že nařízení č. 601/2012 bylo přijato na základě čl. 14 odst. 1 směrnice 2003/87 k upřesnění podmínek monitorování a vykazování množství emisí skleníkových plynů, nesmí na působnost ustanovení tohoto nařízení dotčených v projednávané věci a týkajících se jen takových emisí ve smyslu čl. 3 písm. b) směrnice 2003/87 mít dopad jiná ustanovení této směrnice, týkající se produkce CO₂ a zohledňovaná mimo jiné při stanovování referenčních hodnot předem podle článku 10a téže směrnice.
- 46 Tato působnost nesmí být ze stejného důvodu ovlivněna ani požadavkem stanoveným v čl. 14 odst. 2 směrnice 2003/87, aby Komise při vypracovávání nařízení č. 601/2012 zohlednila nejpresnější a nejaktuálnější dostupné vědecké důkazy. V této souvislosti je nutno konstatovat, že i za předpokladu, že by nejnovější údaje, jež poskytl IPCC, vedly Komisi správně k tomu, aby v případě přemísťování CO₂ postupovala přísněji a aby v důsledku toho přiřazovala emise skleníkových plynů pokud možno k jejich zdroji, lze takové přiřazení v každém případě akceptovat jen v rámci mezí stanovených směrnicí 2003/87 a připomenutých výše v bodě 27 tohoto rozsudku.
- 47 Zatřetí je pravda, že hlavním cílem systému obchodování s povolenkami na skleníkové plyny je sice snížit podstatným způsobem emise skleníkových plynů, avšak jedním z dílčích cílů je zachování integrity vnitřního trhu a konkurenčního prostředí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 29. března 2012, Komise v. Estonsko, C-505/09 P, EU:C:2012:179, bod 79, jakož i ze dne 22. června 2016, DK Recycling und Roheisen v. Komise, C-540/14 P, EU:C:2016:469, body 49 a 50). Jak ovšem podotkla generální advokátka v bodě 49 svého stanoviska, mezi provozovatelem, který uvolňuje skleníkové

plyny do atmosféry, a provozovatelem, který takovým emisím předchází tím, že chemicky přeměňuje část vyprodukovaného CO₂ na novou, stabilní chemickou látku, v níž je vázán, je objektivní rozdíl. Pokud tedy tento rozdíl umožňuje v rámci systému obchodování s povolenkami skleníkových plynů ve svém důsledku druhému z uvedených provozovatelů mít v držení více povolenek než první z nich, nelze na něj jen z tohoto důvodu nahlížet tak, že představuje narušení hospodářské soutěže mezi oběma provozovateli.

- 48 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise tím, že přijetím ustanovení čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení č. 601/2012 a bodu 10 části B jeho přílohy IV změnila jeden z podstatných prvků směrnice 2003/87, překročila meze stanovené článkem 14 odst. 1 této směrnice.
- 49 Na položené otázky je proto třeba odpovědět, že ustanovení čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení č. 601/2012 a bodu 10 části B přílohy IV tohoto nařízení jsou v rozsahu, v němž do emisí ze zařízení na pálení vápence systematicky zařazují CO₂ přemístěný do jiného zařízení za účelem výroby PCC bez ohledu na to, zda byl tento CO₂ uvolněn do atmosféry, neplatná.

K nákladům řízení

- 50 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Ustanovení čl. 49 odst. 1 druhé věty nařízení Komise (EU) č. 601/2012 ze dne 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a bodu 10 části B přílohy IV tohoto nařízení jsou v rozsahu, v němž do emisí ze zařízení na pálení vápence systematicky zařazují oxid uhličitý (CO₂) přemístěný do jiného zařízení za účelem výroby PCC bez ohledu na to, zda byl tento oxid uhličitý uvolněn do atmosféry, neplatná.

Podpisy.